

Η Δημοκρατία της Μιρντίτα

Γράφει ο: Δημήτριος Περδίκης

Η Μιρντίτα είναι περιοχή της βόρειας Αλβανίας. Ορεινή και δασώδης, εκτείνεται βόρεια της κοιλάδας Ορόση, που την διασχίζει ο ποταμός Μάτι.

Το όνομα της κοιλάδας προέρχεται από την γειτνιάζουσα περιοχή της Μιρντίτα, το Όρος. Φθάνει κοντά στις ακτές της Αδριατικής όπου παλιά υπήρχαν οι κτήσεις της Βενετικής Δημοκρατίας, Άγιος Ιωάννης Μέδουας (σήμερα Shen Gjin), Αλέσιον (σήμερα Leza) και Σκόδρα. Χάρη στην γειτνίαση με τις Βενετικές κτήσεις οι κάτοικοι παρέμειναν χριστιανοί και ακολούθησαν το καθολικό δόγμα. Σαν ορεσίβιοι παρέμεναν ανυπότακτοι. Ακολούθησαν τον πρίγκιπα Γεώργιο Καστριώτη στους πολέμους κατά των Τούρκων εισβολέων, όπου έδειξαν τις πολεμικές τους αρετές.

Η λέξη Μιρντίτα στα αλβανικά σημαίνει «καλημέρα» και πιστεύεται πως σε αυτές τις ορεινές περιοχές για πρώτη φορά μιλήθηκε η γκέγκικη διάλεκτος, κάπου στον 12^ο ή 13^ο αιώνα, από την ανάγκη να συνεννοηθούν διάφοροι αλλόγλωσσοι και αλλόφυλοι που κατοικούσαν σε αυτούς τους ορεινούς όγκους. Λατινόφωνοι, Ελληνόφωνοι, Σλαβόφωνοι κ.λπ. για αιώνες συνυπήρχαν στα βουνά της Μιρντίτα. Στα χρόνια των αγώνων με τον Καστριώτη κατά των Τούρκων η χρήση της νέας αυτής γλώσσας γενικεύθηκε και σε άλλες περιοχές, οι οποίες έπρεπε επίσης να επικοινωνήσουν.

Χωρίς κάποια κεντρική εξουσία ακολουθούσαν το εθιμικό δίκαιο, τον Κανόνα ή Kanuni. Τα συμβούλια των δημογερόντων των διαφόρων οικισμών φρόντιζαν για την σωστή εφαρμογή του.

Η περιοχή της Μιρντίτα κατά την τουρκοκρατία είχε καθεστώς αυτονομίας και έτσι παρέμεινε έως το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Οι μεγάλες δυνάμεις είχαν αποφασίσει την απόδοση της περιοχής στο νεοσύστατο αλβανικό κράτος. Η ιδέα όμως πως θα ανακατευτούν με τους μουσουλμάνους των άλλων περιοχών δεν άρεσε καθόλου στους Μιρντίτες. Διάχυτη υπάρχει η ιδέα στην Μιρντίτα πως «οι Τούρκοι» -έτσι αποκαλούν την αλβανική κυβέρνηση- θα κυνηγήσουν τους καθολικούς.

Το 1919 ο καπετάν (αρχηγός) της Μιρντίτα Πρενκ Μπιμπ Ντόντα πεθαίνει χωρίς να αφήσει απογόνους και ο εξάδελφός του Μάρκο Γκιόνι τον διαδέχεται.

Ο νέος καπετάν επισκέπτεται το Πρίζρεν του Κοσσυφοπεδίου, που ανήκε στο νεοσύστατο βασίλειο των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων (SHS), αυτό που αργότερα ονομάστηκε Γιουγκοσλαβία. Στο Πρίζρεν ή Πριζρένη ο Γκιόνι συναντιέται με αξιωματούχους του βασιλείου, οι οποίοι του υπόσχονται βοήθεια οικονομική και οπλισμό. Η ιδέα πως θα έχουν στα νότιά τους ένα κράτος εξαρτώμενο από αυτούς αρέσει ιδιαίτερα στους αξιωματούχους του νέου βασιλείου, οι οποίοι δεν κρύβουν την επιθυμία τους για ενσωμάτωση όλης της βόρειας Αλβανίας.

Στις 17 Ιουλίου 1921 στην Πριζρένη ο Μάρκο Γκιόνι ανακηρύσσει την ανεξαρτησία της Δημοκρατίας της Μιρντίτα, στην οποία ο ίδιος ορίζεται ως Α΄ Πρόεδρος (και μοναδικός). Το βασίλειο των Σέρβων, Κροατών, Σλοβένων αναγνωρίζει αμέσως τη νέα δημοκρατία και υπόσχεται στον Γκιόνι πως θα πείσει τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες να πράξουν το ίδιο και ο ίδιος επιστρέφει στην Μιρντίτα με χρήμα και όπλα για να οργανώσει την νέα δημοκρατία.

Πρώτη η Μεγάλη Βρετανία στέλνει έντονη διαμαρτυρία στην κυβέρνηση των Σ.Κ.Σ. και ζητάει από την Κοινωνία των Εθνών να επιβάλλει κυρώσεις στο νέο βασίλειο των νότιων Σλάβων. Η ΚτΕ δηλώνει πως αναγνωρίζει μόνο τα σύνορα της Αλβανίας, όπως προσδιορίζονται από την σύνοδο της Φλωρεντίας (1913).

Η αλβανική κυβέρνηση στέλνει τον Αχμέτ Ζώγου επικεφαλής δύναμης τακτικού στρατού και ατάκτων, οι οποίοι αρχίζουν αποκλεισμό και πολιορκία της νέας δημοκρατίας. Έρχεται σε επαφή με ντόπιους παράγοντες στους οποίους υπόσχεται πως δεν θα υπάρξουν αντεκδικήσεις και πως όσοι συνεχίσουν τον αγώνα θα δικαστούν επί εσχάτη προδοσία. Ο πρόεδρος Μάρκο Γκιόνι εγκαταλείπει τη θέση του και βρίσκει καταφύγιο στο βασίλειο των νότιων Σλάβων. Η Μιρντίτα καταλαμβάνεται, χάνει τα μειονοτικά της δικαιώματα, περιοχές της ενσωματώνονται σε γειτονικές επαρχίες με μία πολύ μικρότερη επαρχία της Μιρντίτα στη νέα διοικητική διαίρεση. Στις 20 Νοεμβρίου 1921 η Δημοκρατία της Μιρντίτα έπαψε να υπάρχει, 4 μήνες και 3 ημέρες μετά την ανακήρυξή της.

Για τις ανάγκες της νεοσύστατης ταχυδρομικής υπηρεσίας της είχαν παραγγελθεί γραμματόσημα, τα οποία έφτασαν πολύ αργά και δεν χρησιμοποιήθηκαν ποτέ για ταχυδρόμηση. Διέρρευσαν στην φιλοτελική αγορά, όπου βρίσκονται και σήμερα σχετικά εύκολα. Ιδιώτες επωφελήθηκαν της περίπτωσης για να τυπώσουν πλαστά. Τα γνήσια είναι τυπωμένα σε γομμαρισμένο χαρτί ενώ οι «αδιωτικές ανατυπώσεις» σε χαρτί χωρίς γόμμα. Τα γραμματόσημα της Μιρντίτα δεν βρήκαν ποτέ καμία θέση σε όσους καταλόγους γραμματοσήμων γνωρίζω.